

BoekStart

Voorlezen aan jonge kinderen van 0-4 jaar: hoe doe je dat?

de Bibliotheek

Baby's van 2 tot 3 maanden: knus en gezellig

Voorlezen aan baby's van twee of drie maanden verloopt anders dan het voorlezen dat je jezelf kunt herinneren van vroeger, of het voorlezen in kinderprogramma's op televisie. Een baby kan nog niet naar een verhaal luisteren of praten over de mooie plaatjes die er in een boekje staan. Maar een baby kan wel met een boekje spelen, een boekje vasthouden en naar plaatjes kijken. Baby's vinden voorlezen heel plezierig. Dat plezier zit voor een baby vooral in het gezellige en het knusse samenzijn, het krijgen van aandacht en het hebben van contact. De baby vindt het fijn om bij je op schoot te zitten en om samen met iets bezig te zijn. Dit samen bezig zijn met een boek duurt maar kort, soms maar een paar minuten. Maar je kunt het wel meerdere keren op een dag doen: na het bad of na een voeding of fruithapje. Zo wordt het voorlezen een vaste gewoonte.

Boekjes

- *Baby ziet... kijkboek met spiegeltje* (Oogappel)
- *Knuffelen met Pim & Pom* (Fiep Westendorp, Querido)
- *Lamaze speelontdekboek* (Lamaze)

Baby's van 3 tot 4 maanden: boeken verkennen

Een baby ziet een boek nog als speelgoed. Daarom gaat hij ermee zwaaien, of gaat hij erop slaan of doet hij het boekje in de mond. Dat hoort bij het ontdekken van boeken. Speciale babyboekjes kunnen tegen een stootje. Door samen regelmatig met een boekje bezig te zijn ontdekt een baby langzamerhand het verschil tussen een boekje en andere speeltjes.

Bij een boek hoort: samen bezig zijn, naar iets kijken en vooral: luisteren naar je stem. In boekjes voor baby's staan meestal alleen plaatjes, bijvoorbeeld van dieren. Dat is leuk, want daar kun je geluiden bij maken. De baby zal dat prachtig vinden! Zo leer je hem al heel vroeg plezier beleven met een boekje én hij leert waar een boek eigenlijk voor dient. Als je een baby voorleest, kun je gemakkelijk zien wanneer hij er genoeg van heeft. Hij gaat dan met de ogen wegstaren en richt zijn aandacht op iets anders. Je kunt proberen zijn aandacht weer op het boek te vestigen door iets aan te wijzen of door een geluid te maken. Merk je aan de baby dat hij uitgekeken is, dan kun je het boek weer opbergen.

Boekjes

- *Dag dieren!* (Dick Bruna, Mercis)
- *Knisperbeestjes, 4 deeltjes* (Guido Van Genechten, Clavis)
- *Spelen met Kikker!* (Max Velthuijs, Leopold)

Baby's van 5 tot 8 maanden: herhalen

Voorlezen aan baby's van ongeveer een half jaar betekent vooral dat je goed naar de baby moet kijken. Waar heeft hij aandacht voor? Naar welk plaatje kijkt hij nu? Welk geluid vindt hij leuk? Of: welk gebaar van mij vindt hij grappig? Als je daar als voorlezer op let, kunt je juist die leuke dingen gaan herhalen. Het voorlezen

wordt dan voor de baby en ook voor jezelf steeds plezieriger. Baby's laten ook goed merken dat ze voorlezen leuk vinden. Soms houden ze je vinger vast of kijken ze lachend naar je gezicht.

Bij het samen naar de plaatjes kijken kun je aanwijzen wat er op de plaatjes te zien is. Een baby van een half jaar begint het aanwijzen al te volgen. Maar hij wil zelf ook allerlei dingen met het boek doen, zoals ermee zwaaien, erop slaan of het boek in de mond nemen. Dan kun je niet meer over de plaatjes vertellen of iets aanwijzen. Af en toe is het een oplossing om een baby even een bijtring of een fopspeen in de mond te geven. De aandacht kan dan nog wat langer op het boek gericht blijven.

Boekjes

- *Baby's kijkboek* (Xavier Deneux, Oogappel)
- *Gonnie zoekt Gijsje* (Elly van der Linden / ill. Olivier Dunrea, Gottmer)
- *nijntje en de wilde dieren* (Dick Bruna, Mercis Publishing)
- *Rijtjes maken of Lekker pakken* (Guido Van Genechten, Clavis)
- *Zie je mij?* (Elly van der Linden / foto's Liesbeth Bernaerts, Clavis)

Baby's van 9 tot 12 maanden: voorlezen kan al iets langer

Baby's van bijna een jaar begrijpen steeds beter wat er op de plaatjes te zien is. Ze kijken vaak heel aandachtig naar de plaatjes en kunnen het voorlezen ook al langer volhouden. Ze weten over welk plaatje je iets vertelt, ook al wijs je het niet direct aan.

De baby gaat nu ook zelf aanwijzen op de plaatjes. Je kunt dan de naam van het voorwerp noemen.

Wanneer je tijdens het voorlezen allerlei gebaren maakt, gaat een baby die nadoen. Juist dit bewegen tijdens het voorlezen maakt het extra aantrekkelijk.

Als de baby echt niet meer wil, kun je beter stoppen en het later op de dag nog eens proberen. Als je regelmatig voorleest, op vaste momenten van de dag, wordt het voorlezen voor een baby vertrouwd en bekend. Het wordt dan een vaste gewoonte waar de baby zich prettig bij voelt. Zo bouw je een ritueel op.

Boekjes

- *Baby's eerste speel- en voelboek* (Stella Baggott, Usborne)
- *Dikkie Dik. Kiekeboek* (Jet Boeke, Gottmer)
- *Dit ben ik* (Fiona Rempt, Van Goor)
- *Kleine Ezel waterpret!* (Rindert Kromhout / ill. Annemarie van Haeringen, Leopold)
- *Spelen* (Dick Bruna, Mercis Publishing)

Baby's van 12 tot 16 maanden: aanwijzen, benoemen en praten

Kinderen tussen de een en anderhalf jaar beginnen steeds meer te praten. Veel namen van dieren en voorwerpen uit de eigen omgeving kennen ze al, ook al zeggen ze het nog niet allemaal zelf. Een kindje van deze leeftijd weet dat alle dingen een naam hebben

en wil die namen ook graag horen. Als je samen in een aanwijsboek kijkt, kun je voorwerpen aanwijzen en benoemen. Er samen over praten is gezellig en breidt de woordenschat uit. Geef het kindje de kans om een plaatje goed te bekijken als het dat wil. Ook al is dat steeds hetzelfde plaatje. Het kijkt van het een naar het ander en ontdekt er steeds iets nieuws aan. Bij het praten bij de platen kun je in je eigen woorden vertellen wat je ziet. Probeer ook of het kindje de woorden in het boek begrijpt. Dan kun je voorlezen én vertellen. Probeer verschillende woorden te gebruiken voor een plaatje. Een 'hond' is ook een 'dier' en misschien heeft de hond in het boek een naam. Zo gaat het kindje begrijpen dat er verschillende woorden zijn voor hetzelfde ding. Misschien is er een hond in het gezin. Betrek die er ook bij. Zo gaat het kindje herkennen dat dingen uit het boek te maken hebben met de échte wereld.

Boekjes

- *Baby's eerste boekje over kleine baby's* (Keith Furnival, Usborne)
- *Fien en Milo: spelen* (Pauline Oud, Clavis)
- *Kleertjes aan* (Amélie Graux, Gottmer)
- *Piep! Een nieuwe dag* (Fleur van der Weel, Querido)
- *Tuut tuut!* (Marion Billet, Clavis)

Dreumesen van 16 tot 20 maanden: een echt verhaal

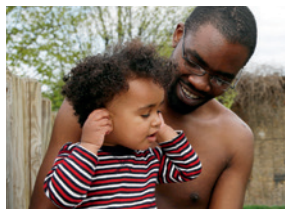
Kinderen van ongeveer anderhalf jaar krijgen steeds meer belangstelling voor de inhoud van boeken. Ze gaan interesse krijgen voor wat de figuren in het boek doen en meemaken. Nu kun je het

benoemen en aanwijzen van de platen aanvullen met vertellen over wat er op de plaatjes gebeurt. Een dreumes herkent de gebeurtenissen in het boek en leeft mee: in bad gaan, aankleden, boodschappen doen, samen op de fiets. Een dreumes gaat het verband tussen de verschillende onderdelen op een bladzijde ontdekken. Hij begrijpt dat het ene met het andere te maken heeft.

Gebruik bij het voorlezen woorden die betrekking hebben op lezen en boeken. Zoals: voorkant, achterkant, bladzijde, omslaan. Zo leert een dreumes iets over boeken.

Boekjes

- *Auto boem* (Elly van der Linden / ill. Liesbeth Bernaerts, Clavis)
- *Jop en Boeboe* (Elly van der Linden / ill. Marijke ten Cate, Clavis)
- *Kleine Rosalie speelt binnen* (Linne Bie, Linne Bie & Co)
- *nijntje helpt in huis* (Dick Bruna, Mercis Publishing)
- *Wat eet jij vandaag?* (Kathleen Amant, Clavis)

Dreumesen van 20 tot 24 maanden: interessante buitenwereld

Voor kinderen van bijna twee jaar wordt de buitenwereld steeds interessanter. Er is veel te zien, te proberen en te ontdekken; meer dan je als tweejarige aankunt.

Veel van die buitenwereld is in boeken terug te vinden. Boeken geven de kans om veel te leren over de wereld om je heen. Boeken met verschillende onderwerpen sluiten daarop aan: over dieren, huis en tuin, auto's, uitstapjes.

Boekjes

- *De tractor van Muis* (Lucy Cousins, Leopold)
- *Het grote eetboek* (Guido Van Genechten, Clavis)
- *Piep wil oversteken* (Fleur van der Weel, Querido)
- *Rosalie verkleedt zich* (Brigitte Minne / ill. An Candaele, De Eenhoorn)
- *Samen met Sam... naar de winkel* (Nick Butterworth, De Eenhoorn)

Peuters van 2 tot 2,5 jaar: een eenvoudig verhaaltje

Aanwijsboeken zijn nog steeds populair; nu kunnen de platen wat drukker zijn. Daarnaast is een peuter toe aan een prentenboek met een eenvoudig verhaaltje. Het moet gaan over gebeurtenissen die dicht bij hem staan. Bijvoorbeeld verhalen waarin een jongetje of

meisje de vertrouwde, alledaagse dingen beleeft. In deze figuurtjes ziet een peuter zichzelf. Via hun belevenissen kan hij zijn eigen ervaringen verwerken en ordenen. Ook dieren in de hoofdrol doen het goed. De platen moeten duidelijk laten zien wat er in het verhaal gebeurt. Ze moeten uitnodigen tot goed kijken en erbij vertellen.

Boekjes

- *Bedtijd voor Boef* (Tjibbe Veldkamp / ill. Kees de Boer, Lannoo)
- *Boer Boris* (Ted van Lieshout / ill. Philip Hopman, Gottmer)
- *Die daar* (Mirte Stut en Geurt van Donkelaar, Gottmer)
- *Waar is mijn sok?* (Marijke ten Cate, Lemniscaat)
- *Wat is het mooi donker* (Emiri Hayashi, Clavis)

Peuters van 2,5 tot 4 jaar: een echt verhaal

Bij het kiezen van een boek is het goed om te letten op de mogelijkheden van het kind. Goed naar het kind kijken is het allerbelangrijkste. Wat begrijpt en weet het al? Waar is het aan toe? Wat heeft zijn belangstelling? Kies een boek dat daarop aansluit. Een peuter vindt een echt verhaaltje al leuk. Lees samen een boek

dat dicht bij zijn belevingswereld staat en daarop aansluit. Bijvoorbeeld over een kind dat op het potje gaat, een uitstapje maakt of een dagje naar de kinderopvang. Een peuter wil nu ook een beeld krijgen van wat andere kinderen overkomt en wat zij doen. Het verhaal moet herkenbaar zijn. Daarnaast moet het iets nieuws bevatten, om op zijn nieuwsgierigheid in te spelen. Ook kan een peuter nog behoefte hebben aan een kijk- of benoemboek. Liedjes en versjes blijven altijd leuk.

Boekjes

- *Ik doe het lekker toch!* (Milja Praagman, Leopold)
- *Pip en Posy en de superstep* (Axel Scheffler, Gottmer)
- *Plasje doen* (Emile Jadoul, De Eenhoorn)
- *Wij samen op stap* (Jean Reidy / ill. Timmers, Querido)
- *Woesj!* (Anita Bijsterbosch, Clavis)

>>> boekstart.nl

**KIJK VOOR MEER INFORMATIE OVER JONGE KINDEREN EN LEZEN
OP [BOEKSTART.NL](http://boekstart.nl). DAAR VIND JE OOK DE NIEUWSTE BOEKENTIPS!**